

Информационен бюлетин №5

септември - октомври 2025 г.

АКЦЕНТИ

Изграждане на капацитет

- Покана за Peer Review - 18 ноември 2025 г.
- Покана за city to city exchange - без срок

Териториално развитие

- Оценка на териториалното въздействие
- Програма на ЕС за градовете

Какво ново по УРБАКТ

- Ясни са очакваните резултати от Action Planning Networks

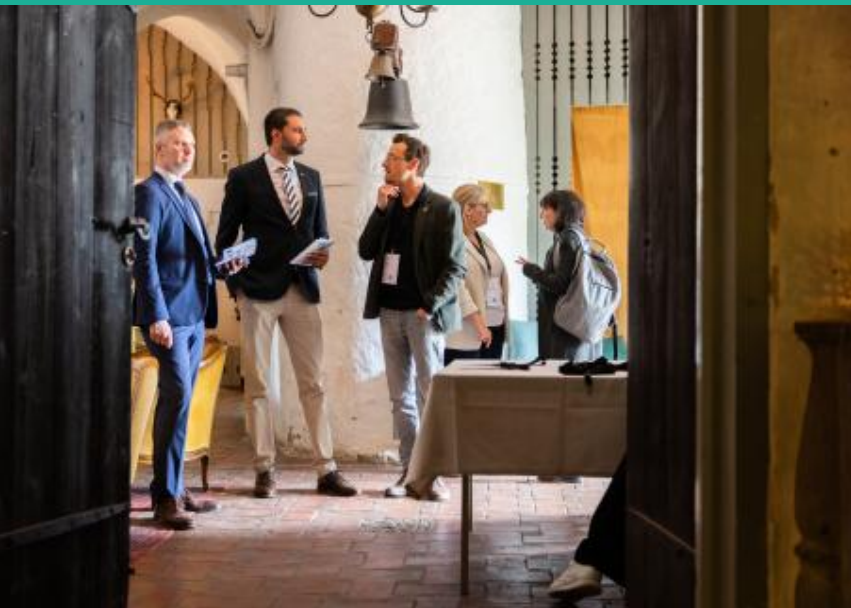
Какво се случи на Годишното събития?

- Европейска градска инициатива и УРБАКТ – общини без граници

Изпреварваща информация за EUI-IA

- Какво да очаквате през 2026

Изграждане на капацитет

Какво представлява PR?

Дейност, насочена към подпомагане на градовете да проектират / подобрят своите Стратегии за устойчиво градско развитие (ПИРО) чрез обмен и съвместна работа с партньори от цяла Европа. В своята същност това е 2-3-дневно събитие, което обединява 3 града за преглед, всеки със своята група от максимум 6 партньора. Работи се по предизвикателства в развитието, прилагането или мониторинга на стратегиите

Допустими кандидати:

- **Градове под преглед:** Местни власти от градски тип (www.urban-initiative.eu/article-11-cities) – до 4-ма представители от кандидат

Покани за партньорски проверки

Есенната покана за Peer Review (партньорски проверки) на EUI е отворена **до 18 ноември 2025 г.**

Тази покана набира градове за участие в партньорски оценки, планирани за първия семестър на 2026 г. В зависимост от това колко градове в процес на преглед ще бъдат одобрени, ориентировъчните дати са определени за седмиците от 9 март, 27 април, 25 май и 29 юни 2026 г.

- **Рецензенти:** всеки общински служител с интерес и познания в сферата на интегрираното териториално развитие – кандидатства самостоятелно с формална подкрепа на общината

Как протича процесът?

Предварителни онлайн срещи за подготовка; 2-3 дневно присъствено събитие, включващо 3 града под преглед, всеки с група от 6 партньора-рецензенти; Последващи дейности за прилагане на препоръките и обмен на добри практики

Покани за партньорски проверки

Целта: Да се улесни разработването на ефективни, устойчиви и приобщаващи градски стратегии чрез практическа подкрепа и европейско сътрудничество.

Как да кандидатствате:

Онлайн заявление чрез сайта на EUI. Наличен е образец, който да прегледате преди подаване, като избирате ролята в която кандидатствате.

Детайли по поканата

<https://www.urban-initiative.eu/capacity-building/peer-reviews/call-autumn2025>

Ползите за градовете под преглед

- Структуриран процес на самооценка, изграден около инструмента SAT4SUD, разработен от Съвместния изследователски център на Европейската комисия.
- Идентифициране на специфични нужди при разработването, прилагането или мониторинга на ПИРО, които след това се разглеждат чрез насочващи въпроси.
- Конкретна, персонализирана обратна връзка, добри практики и опит от европейски партньори за директно справяне с трите предизвикателства.

Постоянна експертна подкрепа, насоки и съвети от екипа от одобрени експерти на EUI преди, по време и след събитието.

Ползи за рецензенти

- Рецензентите подкрепят и вдъхновяват с опита си, но и учат от другите градове - процесът винаги е двупосочен.
- Чрез процеса на споделяне на собствените си подходи и практики, рецензентите се насърчават да разсъждават критично върху собствените си успехи и оставащите предизвикателства.
- EUI връчва сертификати на всеки експерт след събитието

ТЪРСЯТ СЕ КАНДИДАТИ ЗА CITY TO CITY EXCHANGE

Какво е City to city exchange?

Събира град със специфичен проблем, свързан с устойчивото градско развитие, заедно с още 1-2 града от друга държава членка на ЕС с експертен опит, които да помогнат за справяне с това предизвикателство.

Участниците могат да са служители на общината и изборни лица.

Допустими са градски общини със степен на урбанизация DEGURBA 1 или 2 без значение от населението им - [ВИЖ ТУК](#)

CITY TO CITY EXCHANGE

КОИ СА ОСНОВНИТЕ ДЕЙНОСТИ

Учебни посещения в друг град в Европа

Разнообразни дейности за взаимно обучение - посещения на място, семинари

Фокус върху практически решения на предизвикателствата на местното градско развитие

Кандидатстване по всяко време

КАКВО ПОЛУЧВАТЕ?

Финансова и експертна подкрепа от Европейската градска инициатива

ЦЕЛИ 2025 г.

Поне **5 общини от България** да използват **Portico** и инструментът **Urban Matchmaker**

- като **град партньор**, споделяйки за свои решения в сферата на устойчивото градско развитие
- като **град-кандидат**, заявявайки интерес за намиране на решение на предизвикателства в сферата на устойчивото развитие

Поне **2 общини от България** да кандидатстват за **C2C exchange**

ПЪРВИ ОБЯВИ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ОБЩИНИ

Община Монтана - Активиране на публични пространства чрез култура, спорт и младежко участие

Предизвикателство: Преосмисляне на градските пространства, като овластява младите хора чрез креативни, приобщаващи и устойчиви инициативи. Чрез подкрепа на неформалното образование и воденото от младежите съживяване на обществените пространства, градът насърча активното гражданство, културната жизненост и устойчивото развитие на общността.

Виж обявата

Община Велико Търново - Съхраняване на исторически сгради: устойчиво градско развитие и туризъм

Предизвикателство: запазване на богатата си историческа архитектура, като същевременно се адаптира към съвременните изисквания за устойчивост. Балансирането между опазването на културното наследство и екологично отговорния туризъм е от съществено значение за осигуряване на дългосрочна градска жизненост и идентичност.

Виж обявата

Община Троян - Зелени решения за управление на речните ресурси

Предизвикателство: Троян търси партньори с доказан опит в устойчивото управление на реките, ангажирането на младежите и решенията за зелена енергия. Чрез свързване с опитни европейски градове, градът се стреми да подобри градската си устойчивост, гражданското участие и екологичната трансформация.

Виж обявата

CITY TO CITY EXCHANGE ЕТАПИ

Начало
Подготовка и планиране на учебни посещения

Изпълнение
Провеждане до три учебни посещения

Кандидатстване
Подаване на заявлението онлайн

Вземане на решение
Отговор в рамките на 4 седмици след подаване на заявлението

Отчитане
Подаване на окончателния си отчет и заявки за възстановяване на разходи

ФИНАНСИРАНЕ

вид разходи	град кандидат	град партньор
Пътни (калкулатор)	до 4 човека за всяко посещение в партньорския град	до 2 човека за всяко посещение в града кандидат
Дневна ставка (размери)	до 4 души за периода на всяко посещение до партньорския град (плюс 2 дни за път)	до 2 души за периода на всяка посещение в града кандидат (плюс 2 дни за път)
Разходи за персонал (350 евро)	не	до 2 човека за продължителността на всяко физическо посещение

Европейска градска инициатива и УРБАКТ – общини без граници

Съвместно националното събитие на Европейската градска инициатива и Урбакт се проведе по време на Годишната среща на местните власти в България в к.к. Албена

С голямо информационно събитие за Европейската градска инициатива (ЕГИ) и URBACT стартира Годишната среща на местните власти в Албена.

Яна Дочева от НСОРБ откри форума, подчертавайки ролята на програмите като двигател за устойчиво градско развитие чрез мрежи, добри практики и експертна подкрепа.

Райна Попова от МРРБ акцентира върху успешното партньорство с общините и популярността на програмите по ИНТЕРРЕГ, като обяви предстоящи възможности по „Дунавски регион“ и URBACT. Симеон Петков представи URBACT като инструмент за нови идеи и облекчено финансиране, а Делян Балев очерта възможностите на ЕГИ – до 80% съфинансиране за иновативни проекти и подкрепа за изграждане на капацитет.

Успешни практики от български общини: Браца – проект за здравословна градска среда, засаждане на 8000 медоносни дървета, мияваки гора и устойчиво намаляване на фини прахови частици.

Троян – оранжерии, овощни градини и пчелин за здравословно детско хранене; първа община, регистрирана като земеделски производител.

Варна – нови перспективи за нощната икономика и транспорт. Разработени са три нови линии, включително денонощна, в партньорство с градове като Брага и Талин.

Габрово – участие в мисията „Климатично неутрални и умни градове“, културни инвестиции и подготовка за кандидатура за Европейска столица на културата 2032.

продължава на следващата стр.

Европейска градска инициатива и УРБАКТ – общини без граници

Поморие – над 40 обновени сгради, геотермална енергия и участие в международни проекти за борба с енергийната бедност.

Казанлък – проект AR.C.H.ETHICS с 8 европейски партньора за преосмисляне на историческото наследство и създаване на инклузивни градски политики.

Яна Дочева, Симеон Петков и Делян Балев представиха предстоящи покани и инструменти за подкрепа по линия на ЕГИ. Акцент бе поставен върху поканата за партньорски проверки (Peer Reviews), отворена до 18 ноември, както и възможностите за city-to-city exchange и платформата Portico.

Съвместен информационен кът и щанд на общинското изложение на EUI и URBACT информираха в определени дни участниците в Годишната среща за възможностите на двете програми.

ОЦЕНКА НА ТЕРИТОРИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (TIA)

В рамките на дейностите за изграждане на капацитет на Европейската градска инициатива (EUI), Постоянният секретариат на EUI провежда периодично събития за изграждане на капацитет, посветено на подобряване на капацитета на градовете в методологиите за оценка на териториалното въздействие (TIAs).

Оценките на териториалното въздействие са инструменти, използвани за оценка на това как предложените политики, стратегии или проекти могат да повлияят на различни региони или територии. Те помагат за идентифициране на потенциални регионални и местни неравенства и осигуряват балансирано и устойчиво градско и териториално развитие.

В рамките на тези събития се събират национални, регионални и местни власти, за да обсъдят как да се постигне напредък в устойчивото градско развитие чрез адаптиране на политическите рамки към местните нужди. Участниците се запознават с инструментите, методологиите и ресурсите, разработени от институциите, партньорите и програмите на ЕС по тази тема. Очертават предизвикателствата, потенциалните решения и нуждите от изграждане на капацитет за градовете, заинтересовани от извършване на оценки на териториалното въздействие, които да се включат в дейностите на Европейската градска инициатива.

продължава на следващата стр.

ОЦЕНКА НА ТЕРИТОРИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ (ТІА)

Даваме ви пример с интерактивен семинар, в рамките на който бе представена нова методология, разработена от „Градска програма за партньорството на ЕС за озеленяване на градовете“ по проекта **ESPON-GILL**, която има за цел да помогне на градовете да определят търсенето на зелена инфраструктура на местно ниво. Или с други думи: Как градовете могат да определят колко зелена инфраструктура е достатъчна и къде е най-необходима? И как могат да постигнат амбициозните цели на Регламента на ЕС за възстановяване на природата?

Тази методология отговаря на дългогодишно предизвикателство: без надеждни и сравними методи градовете се затрудняват да определят колко зелена инфраструктура е необходима, къде трябва да бъде приоритизирана и как най-добре може да подпомогне адаптацията към климата, биоразнообразието и общественото благосъстояние. Целенасоченият анализ на ESPON-GILL има за цел да запълни тази празнина с практичен, базиран на доказателства подход, който може да се прилага в различни градски контексти.

Вижте повече тук: <https://www.espon.eu/projects/gill-methodology-quantifying-demand-green-infrastructure-local-level>

Програма на ЕС за градовете

Градският дневен ред на ЕС (UAEU) представлява нов многостепенен метод на работа за градска политика и практика, насърчаващ сътрудничеството между държавите членки, градовете, Европейската комисия и други заинтересовани страни.

В периода 2021–2027 г. подкрепата за Градския дневен ред се предоставя по линия на Европейската градска инициатива.

Как се случва това?

Чрез тематичните партньорства, които включват представители от различните нива на управление и заинтересовани страни.

Тематичните партньорства до момента са 20 в различни сфери, като осем от тях са активни в момента.

Интерактивната карта включва всички официални членове, участвали в UAEU от създаването ѝ през 2016 г.

Те са групирани в два основни слоя по партньорства и по типологии.

За да видите картата: [щракни тук](#)

**Виж още на
[ЛИНКА](#)**

URBACT и Action Planning Networks

Градове, които водят иновациите в Европа

Програмата URBACT стартира новото поколение Мрежи за планиране на действия за периода 2023–2025, обединявайки 30 партньорства от цяла Европа, които съвместно разработват решения за устойчиво, приобщаващо и устойчиво градско развитие.

Всяка мрежа се ръководи от град, ангажиран с преодоляване на ключови градски предизвикателства – от биоразнообразие и дигитално включване до младежко овластяване и кръгова икономика. Тези мрежи не само оформят бъдещето на своите градове – те създават инструменти, ръководства и платформи, които могат да бъдат използвани от други градове в Европа. От наръчници за дигитално включване до виртуални преживявания на градската идентичност – URBACT поставя нови стандарти за съвместна градска трансформация.

Запознайте се с очакваните резултати на мрежите с българско участие

Мрежа	Водещ и бг партньор	Основни продукти и резултати
ARCHETHICS	Чезена (Италия) община Казанлък	– Общ речник за етичен/културен подход към европейското културно наследство – Визуализация на 4 ключови измерения – Living Lab инструмент за управление – Градски наръчник за устойчиво управление на културното наследство – Цифров архив с насоки за бъдещо развитие
BiodiverCITY	Дунайварош (Унгария) община Враца	– Наръчник за градско биоразнообразие – Откриване на Офис за градско биоразнообразие
Cities After Dark	Брага (Португалия) община Варна	– Наръчник: 10 стъпки за активиране на градовете след тъмно
Cities for Sustainability Governance	Еспо (Финландия) община Габрово	– Модел за управление и инструмент за осмисляне – Речник за управление
METACITY	Фундан (Португалия) община Разлог	– Виртуална стая MetaCity (VR)
Re-Gen	Верона (Италия) община Добрич	– Видео с кадри и интервюта
S.M.ALL	Ферара (Италия) Столична община	– Постери A1/A0 за изложба – PDF публикации онлайн

Предварителна информация за 4-та покана за иновативни действия

Старт началото на 2026

Наличен бюджет ок. 60 млн. евро

Промени:

- по-нисък бюджет - до 2 млн. на проект с 80% съ-финансиране
- допустими вече и по-малки общини над 25 000 души
- по-кратък период на изпълнение - 2 години
- по-широк кръг теми - икономика, конкурентоспособност и просперитет; жилищно строителство; действия по отношение на климата, околна среда и чиста енергия; мобилност; цифровизация; социално приобщаване и равенство; сигурност, обществена безопасност и готовност
- Решения, които са изцяло нови на ниво ЕС или решения, които вече са тествани другаде в ЕС (изцяло или частично), но все още не са възприети на местно ниво (подход, специфичен за контекста)

всичко подлежи на потвърждение

portico

Не забравяйте за **Portico** и **Urban Matchmaker**, за да намерите партньори, вдъхновение или да участвате в City to city exchange

EUROPEAN
U R B A N
INITIATIVE

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛНО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНТЕ В РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

<https://www.urban-initiative.eu/urban-contact-points/blgariya>

<https://urbact.eu/blgariya>